

Riksgälden

Kännedomsundersökning om insättningsgarantin

9 februari 2016

Innehåll

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och syfte.....	3
2. Sammanfattning av 2015 års resultat	4
3. Metod och genomförande	6
3.1 Frågeformulär	7
3.1.1 Konfidensintervall och signifikansnivåer	8
4. Presentation av undersökningsresultat	9
4.1 Spontan kännedom	9
4.2 Hjälpst kännedom	10
4.3 Upplevd kunskap	11
4.4 Faktisk kunskap.....	12
4.5 Förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin	17
4.6 Information om insättningsgarantin	19
4.7 Kunskap och förtroende.....	20
5. Slutsatser	23
5.1 Relativa styrkor	23
5.2 Relativa brister	24
6. Kontaktuppgifter	26

1. Bakgrund och syfte

Det internationella samarbetsorganet International Association of Deposit Insurers (IADI), som Riksgälden och Sverige tillhör, har tagit fram riktlinjer som slår fast att alla insättningsgarantiorganisationer i medlemsländerna bör genomföra regelbundna mätningar av allmänhetens kunskapsnivå om den statliga insättningsgarantin och vid behov försöka öka kunskapsnivån.

Syftet med undersökningen är att mäta kännedom och kunskapsnivå bland den svenska befolkningen rörande insättningsgarantin, för att i ett andra steg kunna genomföra effektiva informationsinsatser i syfte att, vid behov, höja denna kunskapsnivå. Bristande kännedom om systemet innebär dels att konsumenterna gör oinformerade val och riskerar att drabbas av förluster samtidigt som låga kunskapsnivåer ökar risken för uttagsstormningar. Riksgälden behöver känna till allmänhetens kunskap om insättningsgarantin vad gäller:

- Vilka typer av sparformer som skyddas
- Vilka det är som skyddas (privatpersoner/juridiska personer)
- Hur stort belopp som skyddas
- Vilka typer av institut som omfattas
- Vem som står bakom garantin
- Hur utbetalning sker

2. Sammanfattning av 2015 års resultat

- Årets undersökning visar inte på några stora förändringar jämfört med föregående års resultat, men vi kan se en viss försämring vad gäller kännedom och kunskap om insättningsgarantin. Det finns upp- eller nergångar i resultaten mellan åren, och för vissa grupper finns det större och signifikanta skillnader. Det är som tidigare särskilt de yngre, kvinnor och personer med sparande som överstiger 500 000 kronor som skiljer sig ut.
- Den spontana kännedomen om insättningsgarantin ligger på ungefär samma nivå som 2014. Hälften (51 %) av de tillfrågade känner spontant till att det finns ett skydd för insatta pengar på banker och andra finansföretag, medan 33 procent uppger att de *inte* tror att det finns något sådant skydd. 2014 låg dessa andelar på 55 procent respektive 29 procent. I jämförelse med övriga komplementgrupper är det en betydligt större andel bland kvinnor och unga (15–29 år) som *inte* tror att det finns något skydd för insatta pengar.
- Den hjälpte kännedomen har dock försämrats. Vid förklaring av begreppet insättningsgaranti är det något fler (58 %) som uppger att de känner till detta än vid en spontan fråga, men andelen är signifikant lägre än andelen 2014 (63 %). Män känner i högre utsträckning än kvinnor till begreppet (66 % jämfört med 50 %). För kvinnor har andelen som känner till insättningsgarantin sjunkit betydligt sen 2014 års mätning (58 %). De yngre (15–29 år) har trots förklaring av begreppet lägre kännedom än övriga åldersgrupper. Bland 50–64 åringar är det 62 procent som svarar bekräftande men andelen har sjunkit signifikant jämfört med 2014 (75 %).
- Bland dem som uppger att de har hört talas om insättningsgarantin svarar 45 procent att de känner *ganska* eller *mycket väl* till hur garantin fungerar, en andel som i föregående mätning låg på 43 procent. Även i denna fråga är det en större andel män än kvinnor som uppger att de har goda kunskaper om hur insättningsgarantin fungerar (50 % jämfört med 38 %). Betydligt färre 15–29 åringar uppger att de känner till insättningsgarantin väl eller mycket väl, medan personer 65 år och äldre i större utsträckning än andra anser att de har goda kunskaper om garantin. Bland personer som någon gång de senaste två åren haft sparmedel som överstigit 500 000 kr ser vi en signifikant nergång bland de som uppger att de känner till insättningsgarantin *mycket eller ganska väl*; från 71 procent 2014 år till 59 procent år 2015. Framförallt är det färre personer som svarat alternativet ganska väl.
- När det gäller hur stort belopp som maximalt skyddas av insättningsgarantin är det endast 6 procent av de svarande som svarar rätt. 5 procent svarar 100 000 euro och 1 procent anger ett belopp inom rätt intervall i svenska kronor, ca 800 000 – 950 000 kronor (oförändrat jämfört med år 2013 och år 2014). Fler män (7 %) än kvinnor (2 %) tror att det maximala beloppet är 100 000 euro.
- Insatta belopp upp till maximalt 100 000 euro som skyddas av insättningsgarantin gäller *per person och bank* – 43 procent av de tillfrågade svarar rätt på denna fråga (2014: 47 %).
- 93 procent bland de tillfrågade tror att banker omfattas av insättningsgarantin. 37 procent vet att värdepappersbolag också omfattas, medan betydligt färre, endast var femte (20%) känner till att

även kreditmarknadsföretag omfattas av penningkyddet. 62 procent tror att försäkringsbolag och fyra av tio att fondbolag också omfattas av insättningsgarantin, trots att detta inte stämmer. I denna fråga finns det inga signifikanta skillnader jämfört med föregående mätning.

- Sparkonto (93 %) och lönekonto (87 %) är de två sparformer som flest tror insättningsgarantin omfattar. Relativt många, 46 procent, tror felaktigt, att även fondsparande inkluderas, medan ungefär var femte (20 %) respektive tre av fyra tror att pensionssparande utanför bank och individuellt pensionssparande i bank även de omfattas av insättningsgarantin.
- Fyra av tio respondenter (40 %) svarar att de tror att insättningsgarantin gäller för både privata och juridiska personer (2014: 41 %).
- Gällande hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald, svarar 12 procent inom det korrekta intervallet 15-30 dagar (år 2014: 13%).
- Förtroendet för att få tillbaka pengarna om deras bank skulle gå i konkurs är stort bland de personer som känner till insättningsgarantin. 88 procent har *ganska* eller *mycket stort* förtroende (89 % 2014).
- Sju av tio (71 %) tror att det är staten som hanterar insättningsgarantin, vilket är samma nivå som 2014 (70 %). En större andel män (79 %) än kvinnor (61 %) svarar staten på denna fråga. Bland dem som tror att staten ansvarar för insättningsgarantin svarar tre av tio (29 %) att de tror att Riksgälden är ansvarig myndighet, vilket är något högre än resultatet 2014; 24 procent.
- Förtroendet för Riksgälden ligger också fortfarande på en hög nivå. Tre av fyra (74 %) av den totala andelen svarande uppger att de har *ganska* eller *mycket stort* förtroende för myndigheten (år 2014: 76 %). Män (26 %) och personer 65 år och äldre (27 %) är överrepresenterade bland dem som har *mycket stort* förtroende för Riksgälden.
- 17 procent uppger att de någon gång under de senaste två åren har haft ett sparande som överstigit 500 000 kronor på bank (år 2014: 15 %). Det är främst äldre personer, 65 år och äldre, som har eller haft ett stort sparande under de senaste två åren (29 %).
- Information om insättningsgarantin vill de tillfrågade helst få via bankerna (42 %). Relativt många svarar även att de önskar få informationen via brev (31%) och genom internet till exempel genom Riksgäldens webbplats (26 %). Andelen som önskar information via sociala medier har ökat jämfört med 2014, från 7 procent till 11 procent.

3. Metod och genomförande

Denna undersökning genomfördes även år 2013 och år 2014 av TNS Sifo på uppdrag av Riksgälden och årets undersökning följer samma upplägg som föregående mätningar.

Frågeformuläret som har använts i årets undersökning är det samma som togs fram i samarbete mellan TNS Sifo och Riksgälden inför den föregående undersökningen. Frågorna inkluderades i TNS Sifos telefonomnibuss mellan den 23 – 26 november år 2015. I telefonomnibussen ställdes frågorna i samma intervju som andra opinionsfrågor från andra beställare. Under var och en av de fyra mätdagarna gjordes 250 intervjuer. Totalt gjordes 1000 intervjuer under fältperioden.

I undersökningen ställdes sju kunskapsfrågor där den tillfrågade har fått besvara ett antal frågor om bland annat reglering av insättningsgarantin i syfte att mäta den allmänna kunskapsnivån bland befolkningen. Varje enskilt rätt svar ger ett visst antal poäng där vissa frågor väger tyngre än andra. En individ kan maximalt få 100 poäng om samtliga svar är korrekta. Genom poängsättningen skapas ett kunskapsindex där individens kunskap om insättningsgarantin mäts på en skala mellan 0 och 100, där 0 betyder inga kunskaper alls och 100 mycket goda kunskaper. I undersökningen bedöms poäng mellan 0 – 49 som ganska eller mycket dåliga kunskaper medan 50 – 100 poäng klassificeras som ganska eller mycket goda kunskaper enligt följande modell:

Mycket dåliga kunskaper (0-24)

Ganska dåliga kunskaper (25 – 49)

Ganska bra kunskaper (50 – 74)

Mycket bra kunskaper (75 - 100)

Nedan presenteras frågeformuläret som helhet och de frågor som ligger till grund för kunskapsindexeringen. Vid dessa frågor noteras även hur många poäng som varje enskilt rätt svar ger inom parentes efter frågeformuleringen.

3.1 Frågeformulär

Följande 13 frågor ställdes i undersökningen för Riksgäldens räkning:

1. Känner du till om det finns något skydd för penninginsättningar på bankkonto i det fall din bank eller finansföretag skulle gå i konkurs, alltså att du skulle kunna få tillbaka dina pengar?
2. Det finns ett skydd för insättningar som kallas insättningsgarantin. Den innebär att pengar som sätts in på konton hos vissa finansföretag är garanterade. Spararna får då ersättning om t.ex. deras bank skulle gå i konkurs. Har du hört talas om detta?
3. Hur väl känner du till hur insättningsgarantin fungerar?
4. Hur stort belopp tror du som mest skyddas av insättningsgarantin? Hur mycket tror du att du som mest kan få tillbaka om din bank eller finansföretag går i konkurs? (*indexfråga 25p*)
5. Via insättningsgarantin skyddas insatta belopp upp till maximalt 100 000 euro. Tror du att det beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (*indexfråga 25p*)
6. Jag läser nu upp fem olika sorters företag och jag frågar dig om du tror att de omfattas av insättningsgarantin, alltså att de som gjort insättningar där har pengarna skyddade vid en konkurs? (*indexfråga 10p, 2 poäng per rätt svar*)
  - a. Banker
  - b. Kreditmarknadsföretag
  - c. Värdepappersbolag
  - d. Försäkringsbolag
  - e. Fondbolag
7. Jag läser nu upp fem sorters sparformer och jag frågar dig om du tror att de omfattas av insättningsgarantin, alltså att de som gjort insättningar i sådana har dessa skyddade vid en konkurs? (*indexfråga 10p, 2 poäng per rätt svar*)
  - a. Lönekonto
  - b. Individuellt pensionssparande i bank
  - c. Sparkonto
  - d. Fondsparande
  - e. Pensionssparande utanför bank
8. Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som för företag eller andra juridiska personer? (*indexfråga 5p*)
9. Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt denna lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetalt till spararna? (*indexfråga 15p*)

10. Om din bank skulle gå i konkurs, hur stor förtroende har du för att du kommer att få tillbaka dina insatta pengar från insättningsgarantin?
11. a) Vet du vem som hanterar insättningsgarantin, EU, svenska staten eller bankerna? (*indexfråga 5p*)
11. b) Vet du vilken myndighet? Är det Finansinspektionen, Finansdepartementet, Riksgälden, Riksbanken, Skatteverket eller Försäkringskassan? (*indexfråga 5 p*)
11. c) Det är Riksgälden som ansvarar för hanteringen av insättningsgarantin. Riksgälden är en myndighet som dessutom ansvarar för den statliga upplåningen och stödet till banker i kris. Hur stort är ditt förtroende för Riksgälden som myndighet?
12. Har ditt personliga sparande på konto i olika finansföretag någon gång under de två senaste åren överstigit 500 000 kronor?
13. I Riksgäldens ansvar ligger att informera om hur insättningsgarantin fungerar. Hur skulle du själv vilja ta del av sådan information från Riksgälden, skulle det vara t. ex. från din bank, brevledes, på internet t.ex. Riksgäldens webbplats eller via massmedier t. ex. via TV, radio, tidningar eller via sociala medier eller på något annat sätt?

3.1.1 Konfidensintervall och signifikansnivåer

I rapporten används genomgående 95 % signifikansnivåer. I medföljande bilagor finns tabeller över resultatet dels på totalnivå men även uppdelat efter flertal bakgrundsvariabler såsom kön, ålder, utbildning, bostadsort etc. I tabellerna har signifikanta skillnader markerats med ett + eller – beroende på om resultatet skiljer sig positivt eller negativt gentemot komplementgruppen. Nedan presenteras några exempel på konfidensintervall på en 95% konfidensnivå:

1 000 intervjuer	500 intervjuer
ca 10 %: 8 – 10 %	ca 10% 7,5 – 12, 5 %
ca 20 %: 17,5 – 22,5 %	ca 20 %: 16,5 - 23,5 %
ca 30 %: 27 - 33 %	ca 30 %: 26 – 34 %
ca 40 %: 37 – 43 %	ca 40 %: 35,7 – 44, 3 %
ca 50 %: 47 – 53 %	ca 50 %: 45,5 – 54-5 %

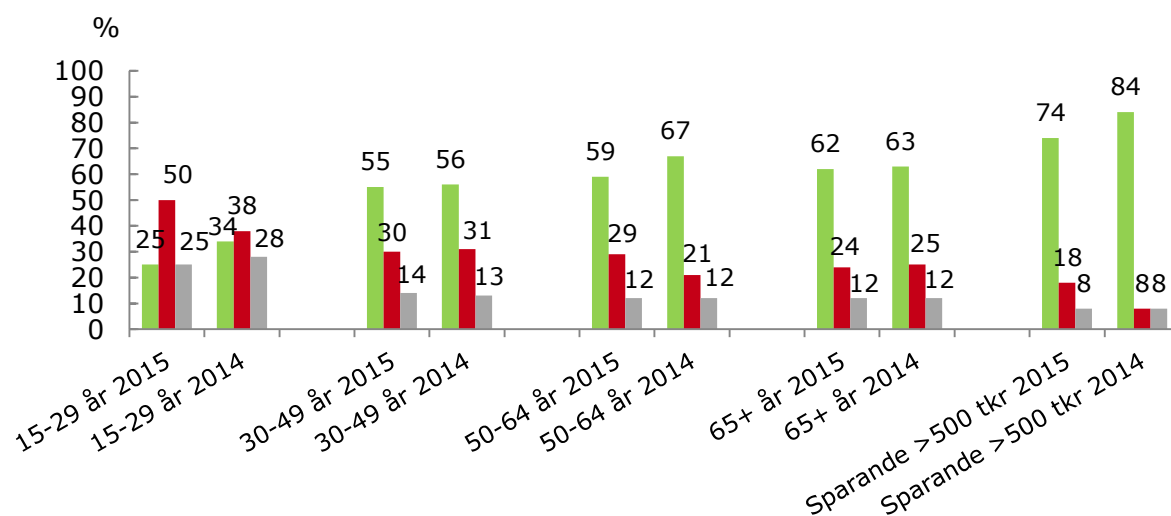
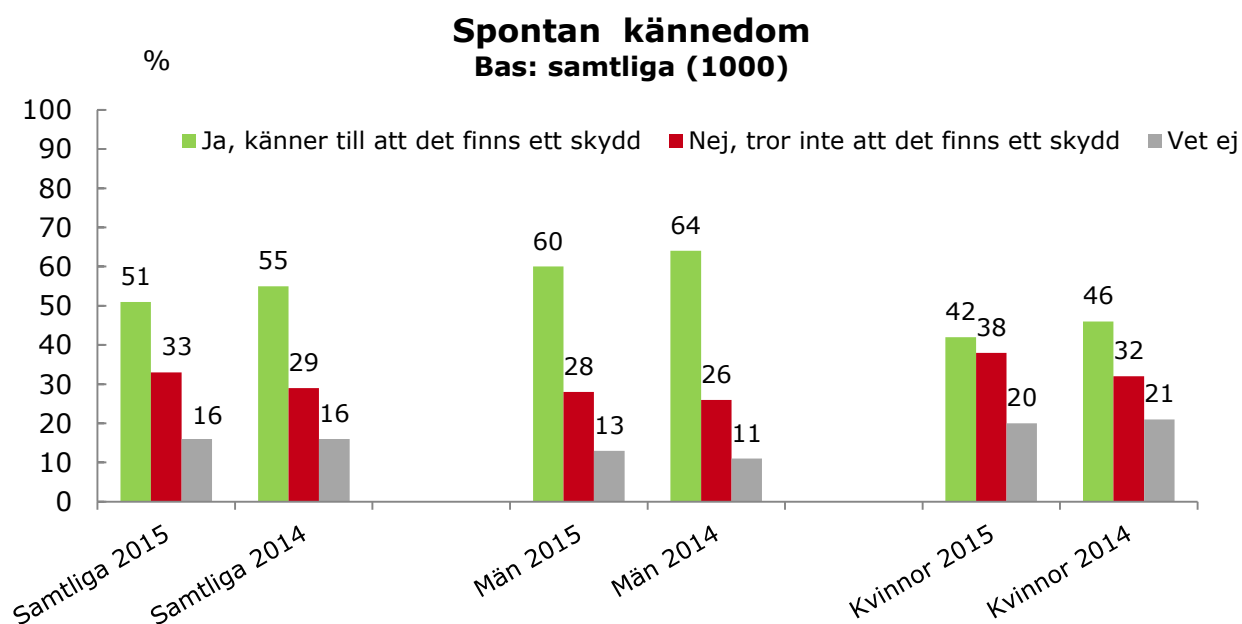

4. Presentation av undersökningsresultat

4.1 Spontan kännedom

Hälften av respondenterna (51 %) svarar spontant att de känner till att det finns ett skydd för penninginsättningar på bankkonto om banken eller finansföretaget skulle gå i konkurs, en andel som låg på 55 procent 2014. En tredjedel (33 %) svarar att de *inte* tror att det finns något skydd som gör det möjligt för spararna att få tillbaka insatta pengar (29 % år 2014).

Bland de yngre, 15-29 år, är den spontana kännedomen om insättningsgarantin, som i föregående undersökning, sämre jämfört med övriga åldersgrupper. Var fjärde (25 %) känner till att det finns ett skydd. Hälften (50 %) av de unga svarar att de *inte* tror att det finns något sådant skydd i årets mätning.

I jämförelse med 2014 års undersökning är denna andel signifikant högre (2014: 38 %). Svarande som är äldre än 50 år uppger i större utsträckning än yngre personer att de känner till att det finns ett skydd, men för åldersgruppen 50-64 år ser vi att en betydligt större andel, jämfört med 2014 års resultat, uppger att de *inte* tror att det finns ett skydd (29 procent 2015 jämfört med 21 procent 2014).

När det gäller den spontana kännedomen bland män och kvinnor ser vi att resultaten skiljer sig. Män (60 %) uppger i betydligt större utsträckning än kvinnor (42 %) att de känner till att det finns ett skydd för penninginsättningar. 38 procent bland kvinnliga respondenter tror i årets mätning att det *inte* finns ett skydd, en signifikant högre andel jämfört med 2014 (32 %).

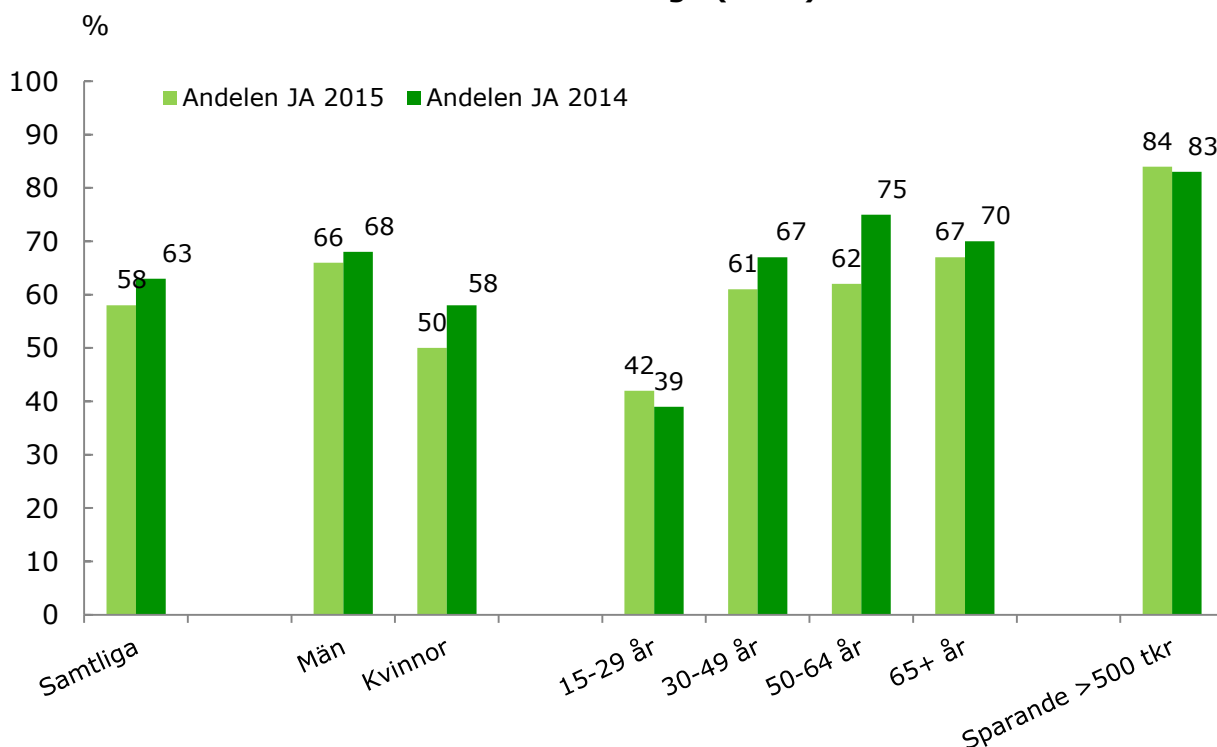
Bland personer som någon gång under de senaste två åren har eller har haft ett personligt sparande som har överstigit 500 000 kronor, har den spontana kännedomen minskat betydligt, från 84 procent år 2014 till 74 procent år 2015.

Personer med arbetaryrken (37 %) har en signifikant lägre kännedom än tjänstemän (67 %) om att det finns skydd för penninginsättningar på bank eller finansföretag.

4.2 Hjälpst kännedom

Generellt fler uppger att de känner till insättningsgarantin efter att de har fått begreppet förklarad för sig jämfört med den spontana kännedomen. 58 procent av de tillfrågade uppger att de hört talas om insättningsgarantin vid en förklaring av begreppet, men detta är en signifikant nergång jämfört med 2014 (63 %). Det finns också här skillnader mellan män och kvinnors kännedom. Hälften (50 %) av kvinnorna uppger att de har hört talas om insättningsgarantin medan motsvarande andel för män är 66 procent. Jämförelsevis var andelen för kvinnor 58 procent år 2014, vilket är en signifikant minskning för år 2015. Fler personer 30 år och äldre uppger att de har hört talas om insättningsgarantin när de får begreppet förklarad för sig jämfört med deras spontana kännedom. Även efter förklaring av begreppet

Hjälpst kännedom Bas: Samtliga (1000)

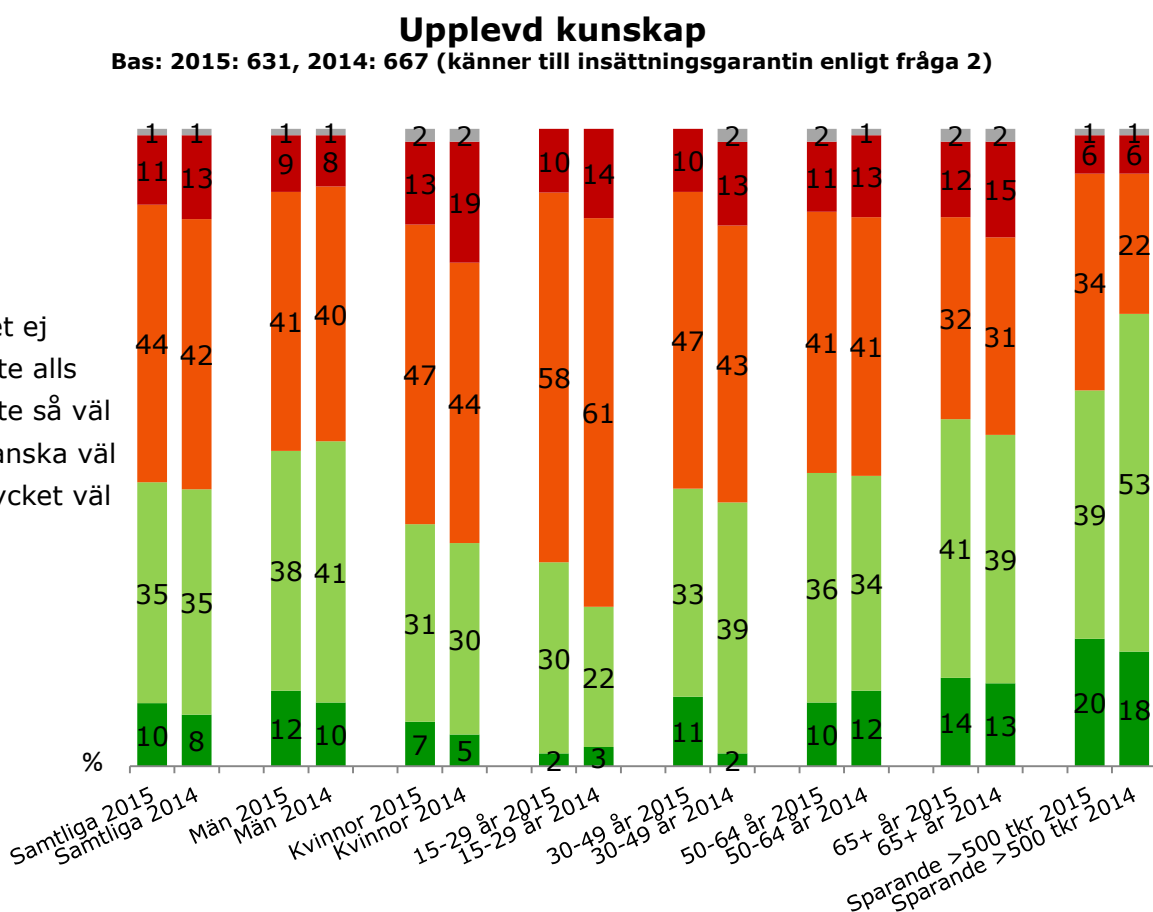

insättningsgaranti kvarstår alltså stora skillnader mellan de yngsta i populationen och personer äldre än 29 år. 42 procent bland personer i åldrarna 15-29 år svarar att de har hört talas om insättningsgarantin efter erinran, att jämföra med 25 procent som spontant tror att det finns ett skydd för penninginsättningar på bankkonto eller finansinstitut.

Om vi jämför med resultaten 2014 ser vi att det särskilt i åldersgruppen 50-64 år har skett en signifikant nergång vad gäller hjälpt kännedom. Tre av fyra (75 %) uppgav 2014 att de kände till insättningsgarantin medan 2015 ligger denna andel på 62 procent. Resultatet ligger även under 2013 års nivå; 68 procent. Där den spontana kännedomen hade minskat signifikant bland personer som någon gång under de senaste två åren har eller har haft ett personligt sparande som har överstigit 500 000 kronor, ser vi att den hjälpta kännedomen ligger på samma höga nivå som föregående mätning; 84 procent.

4.3 Upplevd kunskap

Personer som uppger att de känner till insättningsgarantin efter att ha fått begreppet förklarad för sig får frågan om hur väl de anser sig känna till insättningsgarantin. Den tillfrågade får vid intervjutillfället svarsalternativen upplästa och kan svara *inte alls*, *inte särskilt väl*, *ganska väl* eller *mycket väl*. Möjlighet finns även till att besvara frågan med *vet ej* men detta alternativ har inte lästs upp för intervjupersonen.

45 procent bland samtliga tillfrågade anser sig ha goda kunskaper (svaret ganska eller mycket väl) om insättningsgarantin jämfört med 55 procent som anser sig ha mindre bra kunskaper (svaret inte så väl eller inte alls). År 2014 låg dessa andelar på 43 procent respektive 55 procent. Det är dock viktigt att notera att endast personer som efter erinran känner till insättningsgarantin har besvarat frågan. Det innebär att de personer som inte känner till insättningsgarantin enligt fråga 2 har exkluderats vilket påverkar svarsandelarna. Om även dessa personer besvarat frågan hade fördelningen med stor sannolikhet sett annorlunda ut med en betydligt starkare övervikt av personer med liten kännedom om insättningsgarantin.

Till skillnad från tidigare frågor finns det här inga skillnader mellan kvinnor och män om man tittar på enskilda svarsalternativ. De som är 65 år och äldre har dock signifikant högre kännedom jämfört med andra åldersgrupper. Slår man ihop andelarna känner till *ganska och mycket väl* är det en större andel män än kvinnor (50 % jämfört med 38 %) som uppger att de känner till insättningsgarantin. De unga, 15-29 år, uppvisar till skillnad från föregående års mätning en något större kännedom i 2015 års mätning (32 % jämfört med 25 % ganska väl + mycket väl), en skillnad som dock ej är signifikant.

Nära sex av tio (59 %) bland de personer vars sparande överstigit 500 000 kronor någon gång under de två senaste åren uppger att de har goda kunskaper om insättningsgarantin. I denna grupp har andelen som svarat *mycket* eller *ganska väl* minskat från 71 procent år 2014 till 59 procent år 2015; en statistisk säkerställd nergång. Andelen i denna grupp som svarat *inte så väl* har ökat från 22 procent till 34 procent.

4.4 Faktisk kunskap

I undersökningen ställs ett antal kunskapsfrågor. Rätt svar ger ett visst antal poäng där vissa svar väger tyngre än andra. En person kan maximalt få 100 poäng om denne svarar rätt på samtliga frågor.

Kunskapsfrågorna har enbart ställts till de personer som tidigare uppgett att de har hört talas om insättningsgarantin. De personer som inte känner till insättningsgarantin efter erinran får i indexeringen 0 poäng. Det vill säga, alla tillfrågade inkluderas i indexeringen, även de som inte har besvarat kunskapsfrågorna. Nästan samtliga av de personer med 0 poäng har automatiskt fått det genom att de inte känner till insättningsgarantin. Endast ett fåtal har fått 0 poäng genom att svara fel på samtliga frågor.

I tabellen nedan presenteras fördelningen av kunskapspoäng dels på totalnivå, dels uppdelat på bakgrundsvariablerna kön, ålder och sparande. Som 2014 års undersökning visar resultatet tydligt att befolkningen i allmänhet har mycket bristande kunskaper gällande reglering av och ansvar för insättningsgarantin; nära sju av tio (68 %) har dåliga kunskaper medan var fjärde (25 %) har ganska dåliga kunskaper. I 2014 års mätning låg dessa andelar på 65 procent respektive 28 procent. Andelen som har dåliga kunskaper har alltså ökat något. Endast 1 procent har 2015 bra kunskaper och 6 procent har ganska bra kunskaper. Medelpoängen bland befolkningen är i årets undersökning 19 av 100 poäng (2014: 21, 2013: 20) vilket tyder på låga kunskapsnivåer när det gäller insättningsgarantin.

Som tidigare nämnts får personer som inte har hört talas om insättningsgarantin automatiskt 0 poäng i kunskapsindexeringen. Detta innebär att medelvärdet påverkas i negativ riktning av en stor andel personer som inte känner till insättningsgarantin. Om dessa personer exkluderas ökar medelpoängen något. Medelpoängen för enbart de personer som känner till insättningsgarantin är 32 av 100 poäng.

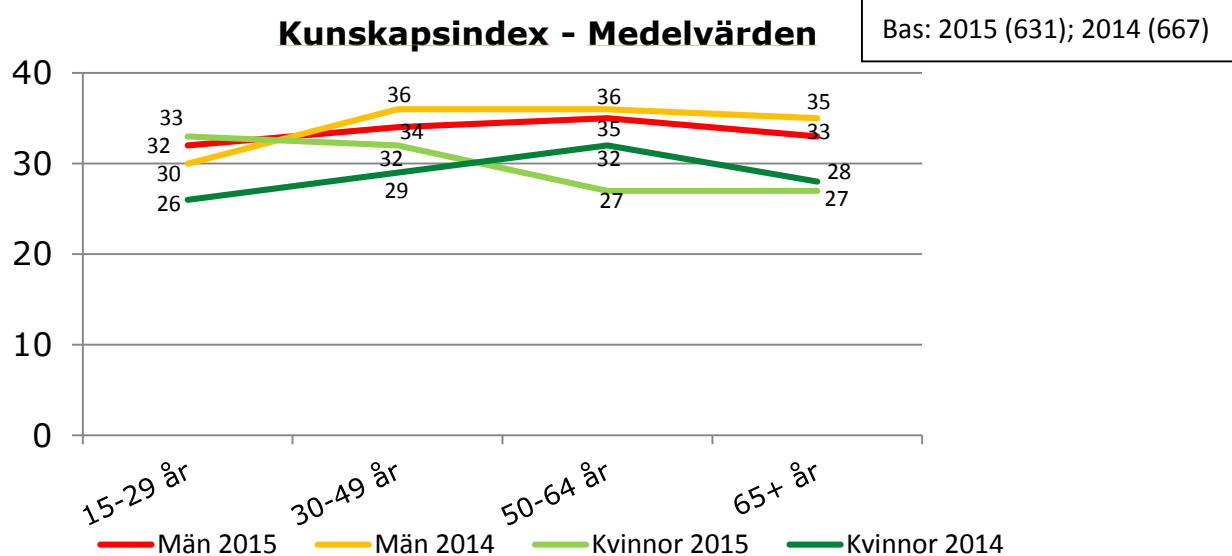
Kvinnor och unga har generellt lägre kunskaper om insättningsgarantin. I dessa undergrupper ser vi att medelpoängen är lägre jämfört med övriga grupper. Andelen med mycket dåliga kunskaper (0-24 poäng) är större bland kvinnor och unga.

När det gäller personer 50-64 år har det skett en förflyttning – från ganska dåliga kunskaper till dåliga kunskaper. Andelen som har ganska dåliga kunskaper har minskat 10 procent, jämförelsevis har andelen som uppger att de har mycket dåliga kunskaper ökat med 15 procent. Om vi tittar tillbaka till 2013 års resultat är dock denna åldersgrupp tillbaka på samma nivå som årets resultat. Personer med sparande på mer än 500 000 kronor har som tidigare år högst snittpoäng, även om detta ligger något lägre i årets mätning (29) jämfört med föregående (32).

Kunskapsindex 2015	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65+ år	Sparande >500 tkr
Bra kunskaper (75p-100p)	1 %	1+ %	0- %	2 %	1 %	1 %	0 %	2 %
Ganska bra kunskaper (50p-74p)	6 %	8+ %	4- %	3 %	8 %	7 %	5 %	12 %
Ganska dåliga kunskaper (25p-49p)	25 %	27 %	23 %	18- %	27 %	25 %	31+ %	36 %
Dåliga kunskaper (0p-24p)	68 %	63- %	72+ %	77+ %	64 %	68 %	63- %	51 %
Snittpoäng	19	23+	15-	14-	21	20	20	29

Kunskapsindex 2014	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65+ år	Sparande >500 tkr
Bra kunskaper (75p-100p)	1 %	1+ %	0- %	0 %	0 %	2 %	1 %	3 %
Ganska bra kunskaper (50p-74p)	7 %	9 %	6 %	2- %	8 %	10 %	10+ %	15 %
Ganska dåliga kunskaper (25p-49p)	28 %	33+ %	23- %	18- %	30 %	35+ %	28 %	37 %
Dåliga kunskaper (0p-24p)	64 %	56- %	71+ %	79+ %	62 %	53- %	61 %	45 %
Snittpoäng	21	24+	17-	11-	22	26+	23	32

Om vi tittar på kunskapsindexen nedbrutit på kön och ålder ser vi att det har skett en förändring särskilt bland kvinnor. Snittpoängen för kvinnor i åldern 15-29 år har ökat från 26 till 33 och i åldern 30-49 år från 29 till 32, medan bland kvinnliga respondenter 50-64 år har kunskapsindex minskat från 32 till 27.

I tabellen nedan visas andelen rätt svar per fråga, det korrekta svaret är inskrivet i parentes efter frågan.

Årets resultat är i stort de samma som vid tidigare mätningar. Det är fortfarande gällande hur stort belopp som skyddas av insättningsgarantin och efter hur många dagar insättningsgarantin enligt lag ska vara utbetald som svenskarna har särskilt låga kunskaper om. Det finns även fortfarande bristande kunskaper i vissa avseenden gällande vilka företag och sparandeformer som omfattas av insättningsgarantin. Bland personer med sparande som överstigit eller överstiger 500 000 kr är det signifikant flera (jämfört med andra grupper) som svarar rätt när det gäller om hur stort belopp som skyddas av insättningsgarantin.

Basen för nedanstående frågor är 631 intervjuer år 2015, 667 intervjuer år 2014, dvs de personer som uppgett att de känner till insättningsgarantin. Personer som inte känner till insättningsgarantin enligt fråga 2 är exkluderade.

Kunskapsfråga 2015	Maxpoäng per fråga	Andel rätt svar - samtliga	Andel rätt svar - Sparande >500 tkr
Hur stort belopp tror du skyddas av insättningsgarantin? (100 000 euro/800-950 tkr)	25	6 %	15 %
Tror du att beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (Per person och bank)	25	43 %	47 %
Vilka företag omfattas av insättningsgarantin...?	10		
Banker (ja)	2	93 %	97 %
Kreditmarknadsföretag (ja)	2	20 %	17 %
Värdepappersbolag (ja)	2	37 %	27 %
Försäkringsbolag (nej)	2	30 %	35 %
Fondbolag (nej)	2	50 %	55 %
Vilka sparformer omfattas av insättningsgarantin?	10		
Lönekonto (ja)	2	87 %	86 %
Sparkonto (ja)	2	93 %	94 %
Individuellt pensionssparande i bank (nej)	2	19 %	20 %
Fondsparande (nej)	2	48 %	49 %
Pensionssparande utanför bank (nej)	2	71 %	77 %
Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag eller andra juridiska personer? (Privatpersoner och juridiska personer)	5	40 %	40 %
Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald till spararna? (20 dagar)	15	12 %	9 %
Vet du vem som hanterar insättningsgarantin? (Staten)	5	71 %	73 %
Vet du vilken myndighet? (Riksgälden)	5	29 %	30 %
Totalt	100		

Kunskapsfråga 2014	Maxpoäng per fråga	Andel rätt svar - samtliga	Andel rätt svar - Sparande >500 tkr
Hur stort belopp tror du skyddas av insättningsgarantin? (100 000 euro/800-950 tkr)	25	6 %	17 %
Tror du att beloppet gäller per person och konto, per person och bank eller gäller beloppet per hushåll och bank? (Per person och bank)	25	47 %	56 %
Vilka företag omfattas av insättningsgarantin...?	10		
Banker (ja)	2	94 %	97 %
Kreditmarknadsföretag (ja)	2	18 %	17 %
Värdepappersbolag (ja)	2	40 %	30 %
Försäkringsbolag (nej)	2	34 %	43 %
Fondbolag (nej)	2	45 %	57 %
Vilka sparformer omfattas av insättningsgarantin?	10		
Lönekonto (ja)	2	85 %	89 %
Sparkonto (ja)	2	92 %	92 %
Individuellt pensionssparande i bank (nej)	2	17 %	20 %
Fondsparande (nej)	2	43 %	54 %
Pensionssparande utanför bank (nej)	2	67 %	75 %
Vet du om insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag eller andra juridiska personer? (Privatpersoner och juridiska personer)	5	41 %	31 %
Vet du hur många dagar efter en konkurs som det enligt lag får ta innan ersättning från insättningsgarantin ska vara utbetald till spararna? (20 dagar)	15	13 %	12 %
Vet du vem som hanterar insättningsgarantin? (Staten)	5	70 %	80 %
Vet du vilken myndighet? (Riksgälden)	5	24 %	21 %
Totalt	100		

Belopp som skyddas av insättningsgarantin

De tillfrågade får i undersökningen fritt svara hur stort belopp de tror omfattas av insättningsgarantin. Den tillfrågade kan välja att svara antingen i svenska kronor eller i euro. Bland de personer som känner till insättningsgarantin svarar 6 procent den korrekta summan som skyddas; 5 procent svarar 100 000 euro och 1 procent i svenska kronor där rätt svar räknas inom intervallet 800 000 – 950 000 kronor (oförändrade andelar jämfört med 2014).

En större andel män (7 %) än kvinnor (2 %), ger rätt svar i euro. Andelen som anser att de inte kan ge ett svar på frågan och uppger "vet ej" är stor bland samtliga svarande, 32 procent, men främst bland kvinnor (44 %).

15 procent bland de personer som någon gång under de två senaste åren har eller haft ett sparande som överstiger 500 000 kronor vet hur stort belopp insättningsgarantin täcker. Av dem svarar 12 procent att skyddet gäller 100 000 euro medan 3 procent nämner ett belopp inom det korrekta intervallet i svenska

kronor. Vid jämförelse med föregående års undersökning hittas inga signifikanta skillnader mellan undergrupperna när det gäller de korrekta svaren.

Vem som skyddas

43 procent av de svarande (som hört talas om insättningsgarantin) vet det rätta svaret vad gäller vem insättningsgarantin skyddar; penninginsättningar upp till 100 000 euro *per person och bank*. Jämförelsevis låg denna andel på 47 procent år 2014.

När det gäller resultaten nedbrutit på kön ser vi att 45 procent av männen i undersökningen respektive 42 procent av kvinnorna uppgav rätt svar. Skillnaderna mellan män och kvinnor är mindre i årets mätning i jämförelse med 2014 års mätning; 53 procent respektive 39 procent uppgav då rätt svar. Bland män är dock nergången signifikant och kunskapen i denna fråga har minskat; från 53 procent 2014 till 45 procent 2015.

Personer i åldrarna 30-49 svarar i större utsträckning än övriga åldersgrupper rätt på denna fråga (53 %). Det är särskilt män i dessa åldrarna som utmärker sig genom att uppge rätt svarsalternativ.

Nära hälften, 47 procent, av de personer som under de senaste två åren har haft ett sparande som överstiger 500 000 kronor känner till att insättningsgarantin gäller per person och bank, samma andel var 56 procent i 2014 års mätning. Denna minskning är dock inte signifikant.

Företag som omfattas

Majoriteten (93 %) av de tillfrågade uppger att *banker* omfattas av insättningsgarantin (94 % år 2014). Det finns signifikanta skillnader mellan manliga respektive kvinnliga respondenter även i den här frågan; 95 procent av männen respektive 90 procent av kvinnorna tror att *banker* omfattas av insättningsgarantin.

37 procent av respondenterna uppger rätt svar och tror att insättningsgarantin omfattar *värdepappersbolag*. Andelen som svarat fel är större bland män (56 %) jämfört med kvinnor (46 %).

När det gäller *kreditmarknadsföretag* känner endast en femtedel (20 %) till att även dessa omfattas av insättningsgarantin (18 procent 2014). Jämfört med övriga åldersgrupper svarar signifikant fler personer 65 år och äldre *vet ej* på denna fråga (23%).

Försäkringsbolag och *fondbolag* omfattas inte av insättningsgarantin. Drygt sex av tio, 62 % (2014: 58 %), tror att försäkringsbolag omfattas av insättningsgarantin, och fyra av tio att fondbolag omfattas (2014: 45 %). Inga signifikanta skillnader mellan män och kvinnor går att finna bland de som svarar rätt på frågan angående försäkrings- och fondbolag.

Sparformer som omfattas

Sparkonto och lönekonto omfattas av insättningsgarantin och majoriteten av de tillfrågade svarar rätt på dessa frågor (sparkonto 93%, lönekonto 87%). År 2014 låg dessa andelar på 92 procent respektive 85 procent. Andelen som svarar rätt är högre bland män än bland kvinnor. Personer 65 år och äldre tror i mindre utsträckning än övriga åldersgrupper att sparkonto (87 %) och lönekonto (79 %) omfattas av insättningsgarantin. Nära hälften (48 %) uppger rätt svar om att fondsparande inte omfattas av insättningsgarantin.

Kunskaperna om att individuellt pensionssparande i bank inte täcks av insättningsgarantin är sämre bland befolkningen. Majoriteten av de tillfrågade (75 %) ger fel svar när det gäller individuellt pensionssparande i bank (2014: 77 %). Män (79 %) svarar i större utsträckning än kvinnor (70 %) ja på denna fråga. Personer äldre än 65 år har i högre utsträckning svarat att de inte vet (12%) om insättningsgarantin inte gäller det individuella pensionssparande.

Svaren bland de tillfrågade med stort sparande, 500 000 kronor eller mer, skiljer sig inte i någon större utsträckning från fördelningen på totalnivå.

Vem insättningsgarantin gäller, utbetalning och ansvarig myndighet

Insättningsgarantin skyddar både privatpersoner och juridiska personer vilket fyra av tio bland de svarande känner till (år 2014: 41 %).

När det gäller vem det är som är ansvarig för hanteringen av insättningsgarantin känner totalt sju av tio (71 %) till att detta är statens uppgift (oförändrad andel jämfört med år 2014). En större andel bland män än bland kvinnor uppger att det är staten som hanterar skyddet för penninginsättningar (79 % jämfört med 61 %).

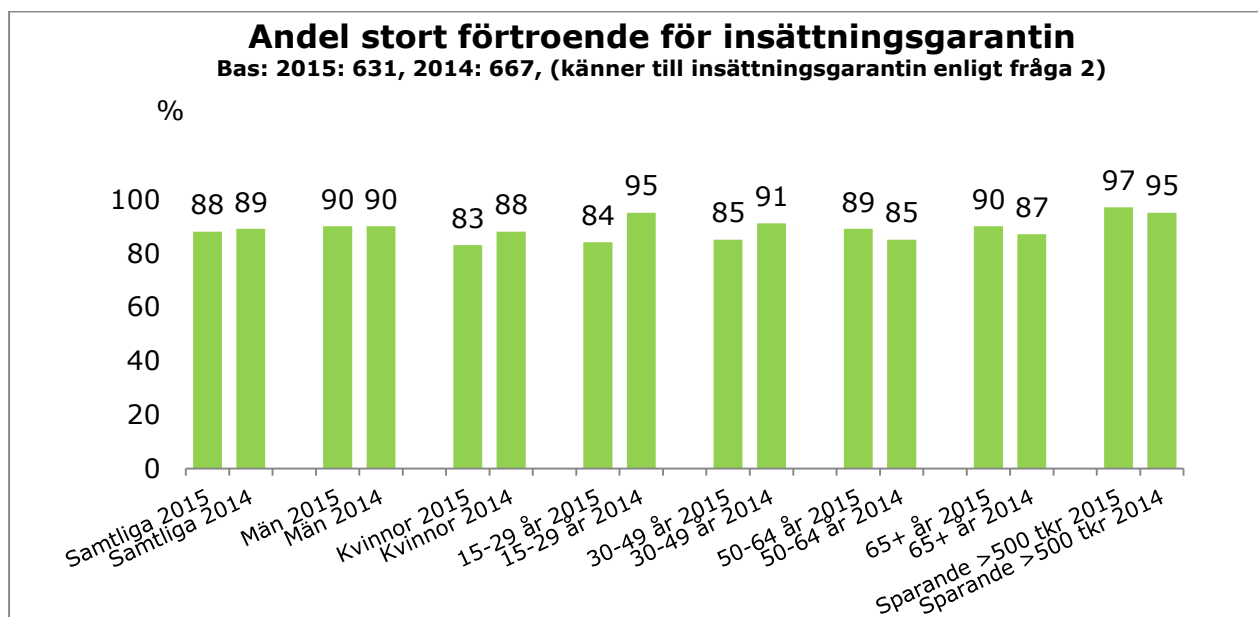
Bland de som känner till att det är staten som hanterar insättningsgarantin uppger 29 procent att det är Riksgälden som är ansvarig för detta (år 2014: 24 %), vilket är den största andelen bland de olika svarsalternativen. Det finns inga signifikanta skillnader mellan män och kvinnor.

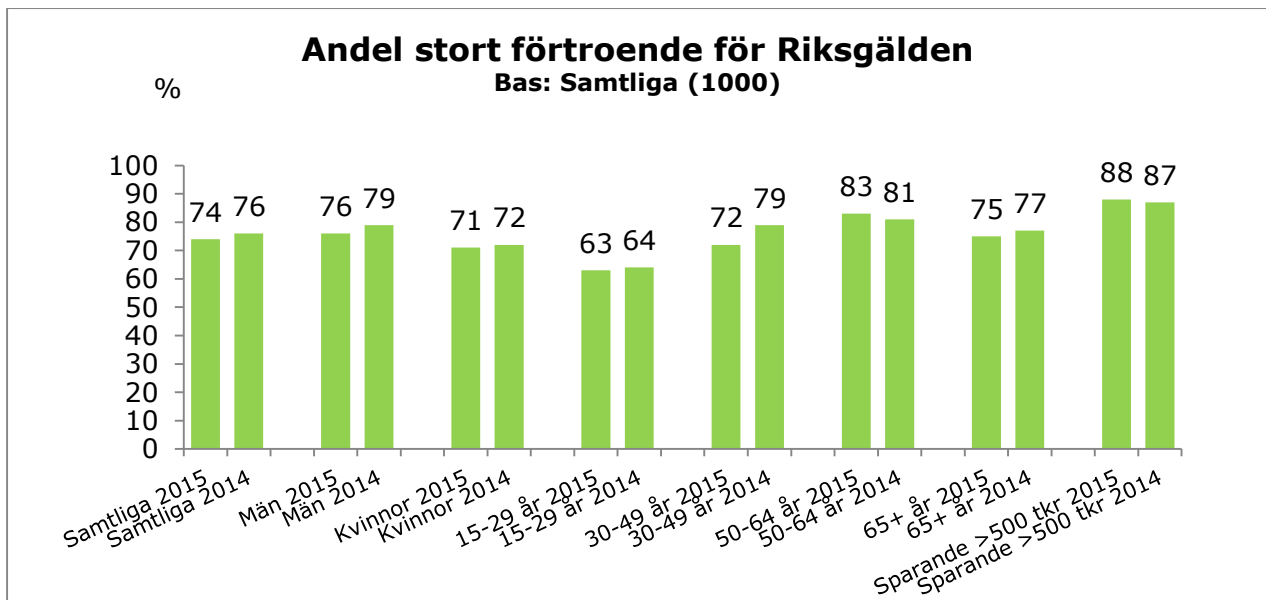
Utbetalningen ska ske inom 20 dagar efter en eventuell konkurs och 12 procent svarar inom rätt intervall, 15-30 dagar (år 2014: 13 %). Var femte (21 %) svarar 31-90 dagar.

4.5 Förtroende för Riksgälden och insättningsgarantin

Bland svenska befolkningen finns det ett stort förtroende för att få tillbaka insatta pengar från insättningsgarantin. Närmare nio av tio (88 %) bland personer med kännedom om insättningsgarantin uppger att de har *ganska* eller *mycket stort* förtroende för att de skulle få tillbaka pengar från insättningsgarantin vid en konkurs (89 % år 2014). Signifikant fler män (42 %) än kvinnor (29 %) svarade att de har *mycket stort förtroende*, det samma gäller för personer 65 år och äldre (48 %) i jämförelse med yngre åldersgrupper.

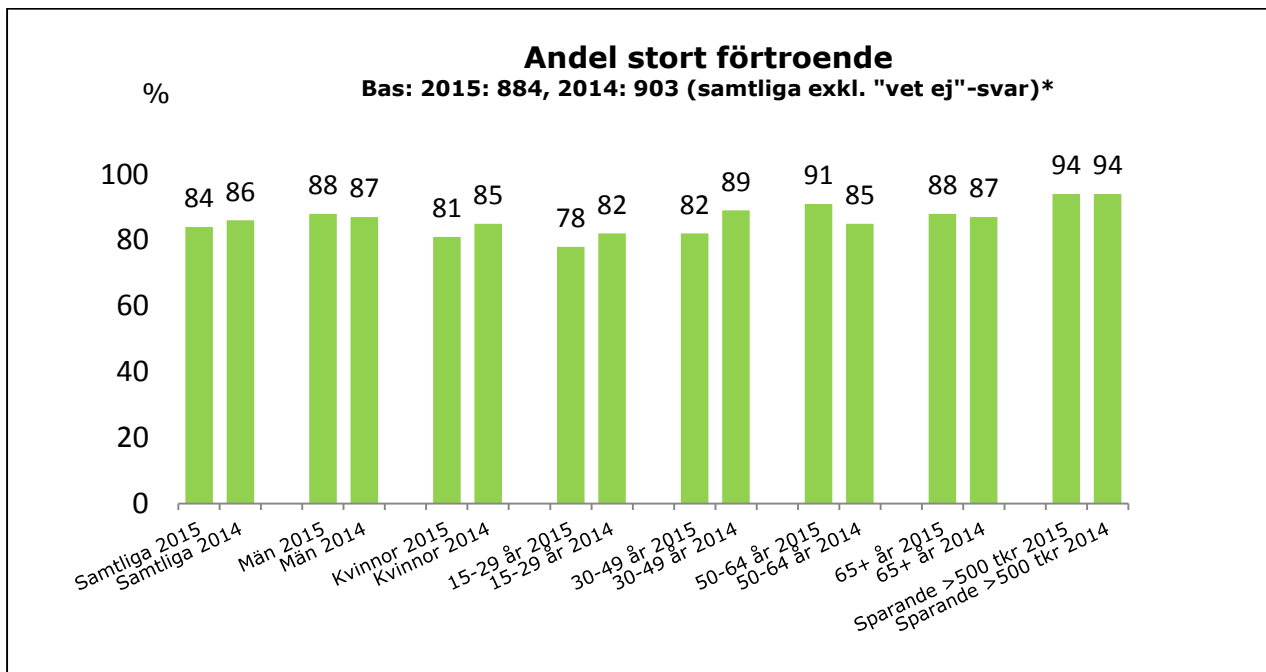
När det gäller Riksgälden som myndighet har de tillfrågade också ett högt förtroende; ungefär tre av fyra (74 %) har *ganska* eller *mycket stort* förtroende för Riksgälden. Särskilt bland personer som det senaste året har haft ett sparmedel över 500 000 kronor finns det ett stort förtroende för Riksgälden; 88 procent har ett *ganska* eller *mycket stort* förtroende.

För att få en samlad bild av förtroendet för insättningsgarantin och Riksgälden har resultaten slagits samman i det diagram som visas nedan. Förtroendevariabeln består i första hand av förtroende för insättningsgarantin men om denna uppgift saknas ersätts detta med förtroendet för Riksgälden. Notera att enbart personer med stort förtroende visas i diagrammet. Det innebär att en person med litet förtroende för insättningsgarantin inkluderas i den grupp med litet förtroende i den sammanslagna variabeln även om personen i fråga har starkt förtroende för Riksgälden.

Observera att förtroende mäts i två olika dimensioner i diagrammet nedan, där antingen förtroende för insättningsgarantin eller förtroende för Riksgälden används. Detta påverkar andelen med stort förtroende vilket gör att resultatet skiljer sig från de diagram där förtroendevariablerna mäts för sig (se ovan). Tolkningar av det sammanslagna resultatet bör av denna anledning göras med viss försiktighet.

*Endast aktiva svar ingår i basen. Ej aktiva svar som *ej svar* eller *vet ej* i frågan om förtroende för insättningsgarantin har i första hand ersatts med svar om förtroende för Riksgälden. Har personen även svarat *vet ej* när det gäller förtroende för Riksgälden har svaret exkluderats ur basen.

4.6 Information om insättningsgarantin

Den sista frågan respondenterna får svara på i undersökningen gäller på vilket eller vilka sätt de helst vill få information om insättningsgarantin. De svarande har möjlighet att ge flera svar.

Som i tidigare undersökningar vill respondenterna i störst utsträckning bli informerade om insättningsgarantin av sin bank (42 %) följt av att få information tillskickats via brev (31 %). Andelen som vill bli få information via sociala medier har ökat signifikant jämfört med 2014 års mätning; från 7 procent till 11 procent. Särskilt i åldersgruppen 30-49 år ser vi en betydlig uppgång för denna informationskanalen; från 6 procent 2014 till 16 procent 2015.

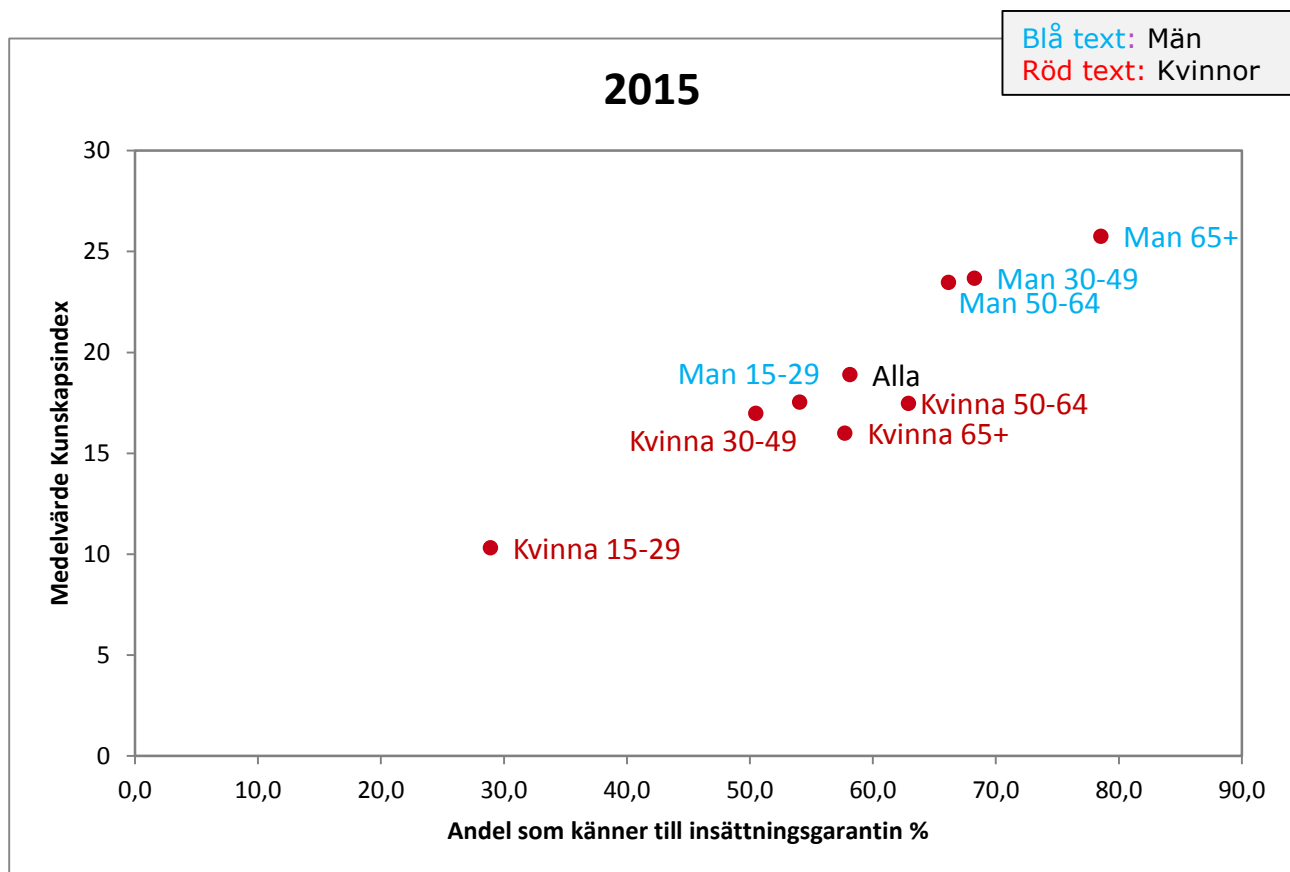
Informationskälla 2015	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65- år	Svarande >500 tkr
Via din bank/finansföretag	42 %	41 %	42 %	44 %	43 %	35- %	44 %	44 %
Brevledes	31 %	31 %	32 %	23- %	30 %	39+ %	34 %	33 %
Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats	26 %	30+ %	23- %	37+ %	24 %	25 %	20- %	33 %
TV	16 %	15 %	18 %	16 %	17 %	14 %	16 %	14 %
Dagstidning	12 %	9- %	15+ %	14 %	11 %	12 %	12 %	8 %
Radio	11 %	10 %	13 %	10 %	11 %	13 %	10 %	7 %
Sociala medier	11 %	11 %	12 %	13 %	16+ %	7- %	6- %	6 %
Annat sätt	2 %	2 %	3 %	3 %	4 %	1 %	1 %	3 %
Vet ej	4 %	4 %	4 %	1 %	3 %	5 %	7+ %	4 %

Informationskälla 2014	Samtliga	Män	Kvinnor	15-29 år	30-49 år	50-64 år	65- år	Svarande >500 tkr
Via din bank/finansföretag	46 %	45 %	48 %	53 %	49 %	41 %	40- %	50 %
Brevledes	30 %	27 %	33 %	23- %	30 %	35 %	32 %	34 %
Internet, t.ex. Riksgäldens webbplats	25 %	28+ %	21- %	33+ %	28 %	21 %	14- %	28 %
TV	16 %	14 %	17 %	15 %	16 %	17 %	14 %	12 %
Dagstidning	9 %	7 %	11 %	5 %	11 %	11 %	9 %	9 %
Radio	11 %	10 %	12 %	10 %	10 %	14 %	9 %	10 %
Sociala medier	7 %	7 %	8 %	11+ %	6 %	7 %	3- %	5 %
Annat sätt	2 %	1 %	2 %	0 %	2 %	2 %	2 %	3 %
Vet ej	3 %	3 %	4 %	2 %	2 %	2 %	8+ %	2 %

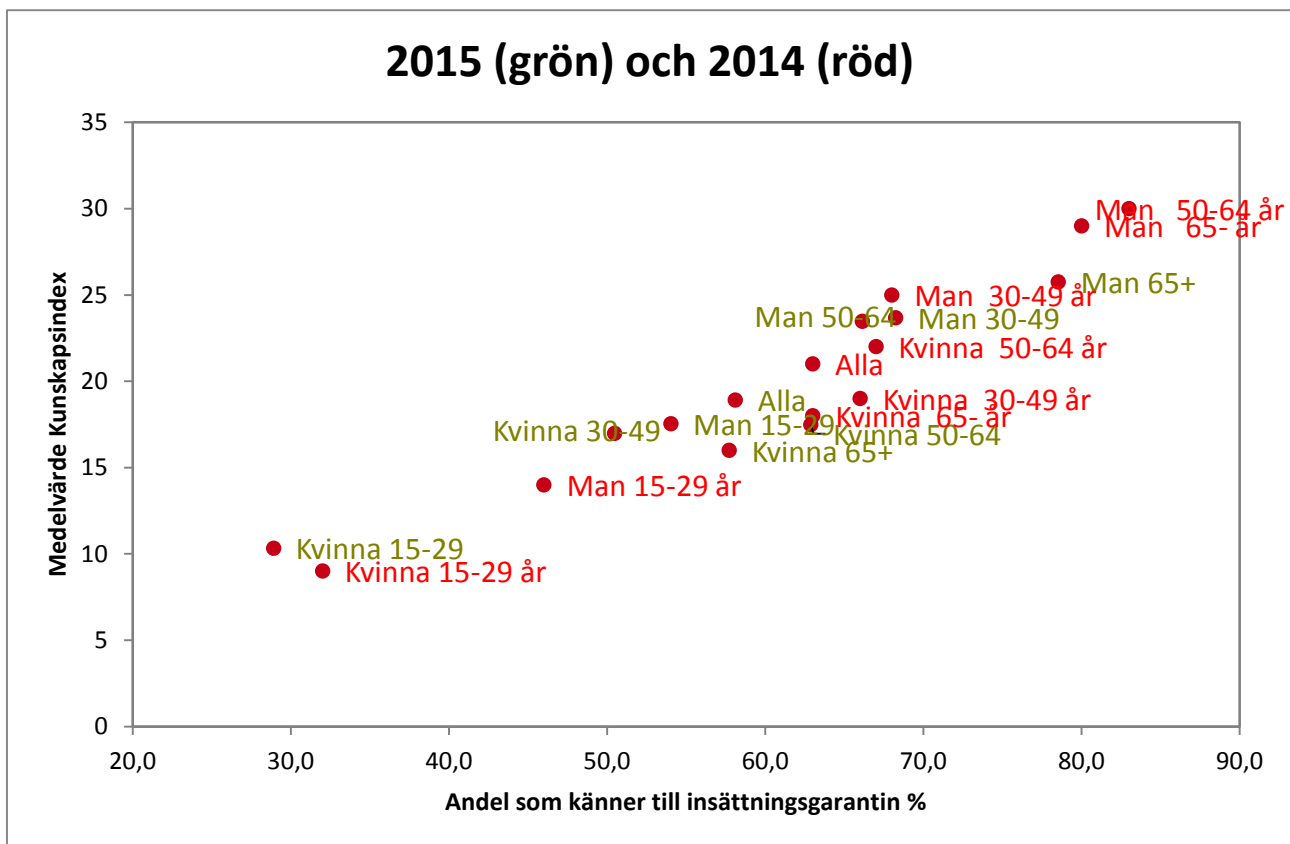
4.7 Kunskap och förtroende

En djupare analys av målgruppens kunskaper om insättningsgarantin visar på ett starkt samband mellan upplevd och faktisk kunskapsnivå. Upplevd kunskap mäts utifrån hur väl personen själv anser sig känna till insättningsgarantin (se fråga 3). Den faktiska kunskapen definieras som delmålgruppens medelpoäng i kunskapsindexeringen.

Det finns en tydlig uppdelning mellan kön och upplevd och faktisk kunskap. Män 30 år och äldre anser att de har god eller mycket god kunskap om insättningsgarantin även om den faktiska kunskapen är relativt låg. Även kvinnor 50-64 år tycker att de har en relativt god kunskap trots den i verkligheten är låg. Kvinnor 15-49 år är mer medvetna om sin låga kunskapsnivå medan män i åldern 15-29 år har större faktisk kunskap än vad de upplever.

Om vi jämför med 2014 års resultat ser vi att generellt sett har både den upplevda och den faktiska kunskapsnivån om insättningsgarantin minskat något. Positivt är att kunskapsnivån (både upplevd och faktisk) har ökat bland yngre män. Bland män som är över 50 år gamla och bland kvinnor som är över 30 år gamla har kunskapsnivån minskat.

Segmenteringsmodellen nedan visar hur fördelningen ser ut mellan förtroende och faktiska kunskaper.

Generellt sett kan vi utläsa att kännedomen totalt sett minskar. Den kritiska punkten är dock bristande kunskaper om insättningsgarantin snarare än förtroendet för systemet som sådant, som är fortsatt högt. Resultatet tyder på ett visst samband mellan förtroende och en individs faktiska kunskaper.

Exempelvis har relativt många kvinnor, yngre män, arbetare och personer med låg utbildning eller låg inkomst ett lågt förtroende och låga kunskaper. Män, tjänstemän, den privata sektorn och högutbildade är det relativt sett vanligare att finna i det lilla segmentet "Högt förtroende & goda kunskaper" (7 %). I det största segmentet "högt förtroende & låga kunskaper" (77 %) finns relativt ofta personer över 50 år, kvinnor mellan 50-64 år och personer från Södra Sverige. Det vill säga att nästan åtta av tio personer har ett starkt förtroende trots att de har små eller inga kunskaper alls om insättningsgarantin. Trots bristande kunskaper om gällande regelverk eller ansvarig myndighet hyser alltså populationen i allmänhet stort förtroende för det system som skyddar besparingar vid en eventuell konkurs.

De personer som har bristande kunskaper kan grovt delas in i två olika grupper. Den ena delen består av personer som överhuvudtaget inte känner till insättningsgarantin och därmed inte heller har några kunskaper om skyddet för penninginsättningar.

Den andra gruppen består av individer som känner till begreppet *insättningsgaranti* men som har bristande kunskaper om vilka lagar och regler som gäller för insättningsgarantin.

Signifikanta skillnader

Grupper med bas under 20 exkluderat

Högt förtroende/låga kunskaper

- + 50-64 år
- + 65+ år
- + Kvinnor 50-64 år
- + Södra Sverige
  - Låg inkomst
  - Kvinnor 30-49 år
  - Mellersta Sverige
  - Låg utbildning

Högt förtroende/goda kunskaper

- + Män
- + Tjänstemän
- + Privat sektor
- + Hög utbildning
  - Kvinnor
  - Kvinna 65+ år
  - Arbetare
  - Offentlig sektor

Lågt förtroende/låga kunskaper

- + Kvinnor
- + Låg utbildning
- + Låg inkomst
- + Arbetare
- + Mellersta Sverige
- + Man 15-29 år
  - Tjänstemän
  - Män
  - Södra Sverige
  - Hög utbildning
  - 50-64 år
  - Man 65 + år
  - Kvinna 50-64 år

En fortsatt klar majoritet av befolkningen (77%) består av personer som har högt förtroende men bristande kunskaper om insättningsgarantin.

5. Slutsatser

Överlag är det inga stora förändringar i 2015 års undersökning jämfört med föregående års resultat. Förtroendet för insättningsgarantin och Riksgälden är fortfarande högt och ligger på ungefär samma nivå som 2014 års undersökning. Vi kan dock se en viss försämring vad gäller kännedom och kunskap om insättningsgarantin. Resultaten skiljer sig för vissa grupper i befolkningen, bland vissa grupper finns det större och signifikanta skillnader jämfört med 2014.

De som har en högre kunskapsnivå är som i föregående undersökning; män, personer äldre än 29 år samt de som har ett sparande på mer än 500 000 kronor. Som tidigare är det särskilt bland unga och kvinnor som kännedomen och kunskapen om insättningsgarantin är lägre. Vilken utbildningsnivå man har, inkomst och sparande är också faktorer som spelar in på kännedom, kunskap och i vissa fall även förtroende.

Totalt i befolkningen är det fortfarande en relativt stor andel som överhuvudtaget inte känner till insättningsgarantin och även bland de som känner till den är kunskapsnivån låg, oavsett kön och ålder. För att påverka kännedomen, som igen kan bidra till ökad kunskap och högre förtroende, så måste en eventuell kommunikationssatsning riktas till en bred målgrupp. Nergången i spontan kännedom är inte statistisk säkerställd, men andelen är något lägre jämfört med föregående år. Den hjälpta kännedomen har minskat betydligt jämfört med föregående år. Nästa års mätning vill visa om kännedomen och kunskapen eventuellt fortsätter sjunka.

Via bankerna är det sätt flest föredrar för att motta information om insättningsgarantin. Information via brev samt via internet är andra sätt många kan tänka sig, men en ökad andel önskar information via sociala medier vilket Riksgälden kan utnyttja.

Undersökningen belyser både styrkor och brister när det gäller kunskap och förtroende om insättningsgarantin. Nedan listas några av de styrkor och brister som är särskilt framträdande.

5.1 Relativa styrkor

Kännedom

Precis som föregående år är den andel bland befolkningen som har eller någon gång under det senaste 2 åren har haft ett sparande som överstigit 500 000 kronor den grupp som har bäst kännedom om insättningsgarantin. Både den spontana och hjälpta kännedomen är som föregående år signifikant större bland personer med ett stort sparande jämfört med andra grupper. Den spontana kännedomen inom denna grupp har dock sjunkit medan den hjälpta kännedomen ligger på samma nivå. Betydligt färre har svarat att de känner till hur insättningsgarantin fungerar ganska-eller mycket väl. Framförallt har färre i år svarat att de känner till hur garantin fungerar ganska väl, och fler har istället svarat att de inte känner till funktionen så väl.

Förtroende

Trots bristande kunskaper om insättningsgarantin har en majoritet av befolkningen ett fortsatt högt förtroende för Riksgälden. Här kan vi dock se tendenser till ett minskat förtroende bland de som har ett högt sparande, jämfört med år 2014. Trots ett minskat förtroende för Riksgälden, inom denna grupp, är förtroendet oförändrat (och fortfarande mycket högt) gällande tron att de kommer få tillbaka sina insatta pengar vid konkurs.

För insättningsgarantin gäller samma sak; trots att en stor del av befolkningen har bristande kunskaper om denna är förtroendet stort för att de kommer att få tillbaka pengar vid en konkurs.

En klar majoritet bland samtliga undergrupper har dock *ganska* eller *mycket stort* förtroende för såväl Riksgälden som insättningsgarantin.

5.2 Relativa brister

Kännedom

Den spontana kännedomen är totalt sett oförändrad i jämförelse med år 2014. I två grupper har dock kännedomen minskat signifikant jämfört med föregående mätning; bland kvinnor och 15-29 åringar. Dessa grupper har sedan tidigare en låg kännedom, och kännedomen är, som föregående år, fortsatt särskilt låg bland unga kvinnor. Den spontana och hjälpte kännedomen bland personer i åldern 50-64 år har sjunkit jämfört med 2014 års undersökning. Det är dock så att andelarna nu är tillbaka på 2013 års nivå, eventuellt var det något som särskiljde 2014 års mätning i denna åldersgruppen.

Slutsatserna gällande kännedomen blir därmed detsamma som föregående år; för att minska den totala andelen som aldrig har hört talas om insättningsgarantin borde eventuella kommunikationsinsatser riktas mot främst 15-29 åringar och kvinnor. Ökad kännedom påverkar både kunskap och förtroende och är därmed en grundpelare och förutsättning för välinformerade konsumenter.

Kunskap

Det finns ett stort gap mellan den upplevda kunskapen man har om insättningsgarantin och den faktiska kunskapen. Överlag är den faktiska kunskapen låg totalt och bland samtliga undergrupper. Fler än nio av tio (93 %, oförändrad andel jämfört med 2014) av den totala andelen svarande har dåliga kunskaper om insättningsgarantin (0-49 poäng). Detta gäller en majoritet av tillfrågade oavsett kön och ålder, även om det går att finna skillnader mellan personer med olika bakgrund. Den genomsnittliga poängen för en individ i populationen har även sjunkit något jämfört med föregående mätning; från 21/100 poäng 2014 till 19/100 poäng 2015.

Personer med ett sparande som överstiger eller har överstigit 500 000 kronor under de senaste två åren är fortsatt den grupp där störst andel har ganska eller mycket goda kunskaper om insättningsgarantin (14 %), men även här har alltså majoriteten ganska dåliga eller dåliga kunskaper.

Undersökningen visar att det finns ett fortsatt (och kanske till och med ökat) behov av breda kommunikationssatser för att informera om reglering och ansvar för insättningsgarantin. Som i föregående mätning är det frågorna nedan fokuset borde ligga på, då dessa punkter i högre grad inverkar på kunskapsindexet och är frågor som i mindre grad är känt bland befolkningen.

- *Hur stort belopp som skyddas av insättningsgarantin*
- *Hur snabbt man enligt lag ska få tillbaka sina pengar från insättningsgarantin*

- *Att garantin gäller per person och bank*

Även när det gäller vilka företag och sparformer som omfattas av insättningsgarantin finns det möjlighet att förbättra kännedomen. Andelen som känner till att kreditmarknadsföretag omfattas är i paritet med motsvarande andel från förra året (2015: 20%, 2014: 18%). Fler känner till att värdepapperbolag inkluderas (37%), men här också finns det möjligheter för förbättring. Detsamma gäller att försäkringsbolag och fondbolag inte omfattas av insättningsgarantin. Många tror även att fondsparande och individuellt pensionssparande i bank omfattas av garantin trots att så inte är fallet. Kunskapsbrister finns således även inom dessa områden även om de frågorna inte driver kunskapsindexet i lika hög utsträckning.

Igen är det unga som utmärker sig som den mest kritiska gruppen där såväl kännedom som kunskap om insättningsgarantin är mycket låg. Generellt är dock kunskapsnivån låg bland en majoritet av befolkningen, vilket innebär att det fortsatt finns alltså stora förbättringsmöjligheter bland samtliga i populationen.

Riksgälden måste fundera på vilken målgrupp som är viktigast att nå, är det de unga eller är det som faktiskt berörs mest – personer med ett sparande på mer än 500 000 kr? Denna sista gruppen har i jämförelse med övriga undergrupper en större kännedom och högre förtroende, men även om kunskapen är något högre är den fortfarande låg.